

Az intelligens települések kihívásai és a fenntarthatóság biztosításának közös metszetei

Összefoglalás: A társadalmi gazdasági folyamatok alakulásának hatására növekvő terhelésnek van kitéve természeti környezetünk. A szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása, amelyek a társadalmi jóllét fenntartását teszik lehetővé felértékelődik. Az átfogó jellegű akadályok, leginkább a környezet-, víz-, lég-, talajszennyezés, globális klímaváltozás, a nem megfelelő hulladék- és energiagazdálkodási tevékenység középpontba állítják az okos települések helyzetét és szerepét. Ezek a települések az információs és kommunikációs technológiákat hatékonyan alkalmazva valósítják meg a szolgáltatások minőségének javítását az energiaforrások hatékony felhasználása mellett. A Smart Communities 2.0 projekt, a vidéki települések okossá válásának támogatását tűzte ki célként konkrét határon-átnyúló szolgáltatások fejlesztésén keresztül bizonyítva, hogy az okosító kezdeményezések nem kizárólag a városias települések vonatkozásában működnek.

Kulcsszavak: Európai Unió; okos közösségek; minőségfejlesztés; településmenedzsment; fenntarthatóság.

Abstract: As our society's economy evolves, our natural environment is under increasing pressure. Ensuring the availability of services that enable the maintenance of social well-being is becoming increasingly important. Overarching constraints, most notably environmental, water, air and soil pollution, global climate change, inadequate waste and energy management, are focusing the attention on the role and status of smart communities. These municipalities use information and communication technologies effectively to improve the quality of services while making efficient use of energy resources. The Smart Communities 2.0 project aims to support the smarting of rural communities through the development of concrete cross-border services, demonstrating that smart initiatives do not only work for urban communities.

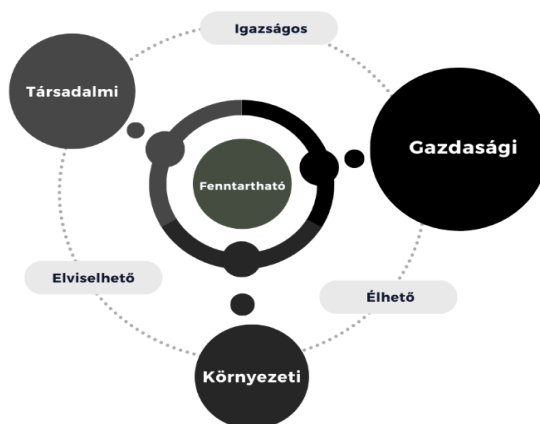
Keywords: European Union, smart communities; quality improvement, urban management, sustainability.

* Dunaiújvárosi Egyetem,
Társadalomtudományi Intézet,
egyetemi docens
E-mail: vargaa@uniduna.hu

ENSZ fenntartható fejlődési célok

Az Európai Unió klímavédelmi törekvései és energiapolitikai irányelvei, katalizálják a megújuló, avagy „alternatív” energiaforrások felhasználására irányuló erőfeszítéseket. Az ENSZ 1987-es Brundtland-jelentésében szerepelt elsőként a fenntartható fejlődés fogalma: „A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy kielégíthessék szükségleteiket”.

1. ábra. A hármas optimalizálás koncepciója

Forrás: Eionet (2018) alapján saját szerkesztés.

„ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, más néven Brundtland-bizottság a fenntartható fejlődést háromlábú szék mintájára képezte le (1. ábra), amelynek három alappillére a környezetvédelem, a gazdasági- és társadalmi fejlődés. Ezen szektorok együttes integrációjával a Bizottság olyan stratégiát hozott létre, amely szerint a fenntartható gazdasági növekedés a környezet védelmének érdekében redukálja a környezeti kibocsátás mértékét, gondot fordít a biodiverzitás fenntartására, alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású, versenyképesebb gazdaságok létrehozását támogatja, melyek hatékonyabban és fenntarthatóbban használják fel a fellelhető erőforrásokat. A 2015 szeptemberében Párizsban megrendezett ENSZ Klímaváltozási Konferencián 193 ország fogadta el az Agenda 2030 a Fenntartható Fejlődésért elnevezésű dokumentumot, amely 15 éves időintervallum távlatában fogalmazott meg stratégiai elemeket a közösség számára. A stratégia 17 fő célt tartalmaz, melyeken belül további 169 alcél különböztethető meg, 230

indikátor mentén kerül sor az elért részeredmények nyomonkövetésére. Az ENSZ 11. célja a fenntartható városok és közösségek elnevezést kapta, melynek alapja, hogy a települések működését fenntarthatóbbá, alkalmazkodóbbá tegye a környezeti, gazdasági változások hatásaival szemben. A felelős fogyasztás és termelés is helyet kapott a fenntarthatósági célok között, a tagországok szintjén a megvalósítás alapja ösztönözni gazdaságosan, de fenntartható módon történő erőforrásgazdálkodás megvalósítását. A 2030-ig elérendő célok között az élelmiszerpazarlás 50%-os csökkentése, az erőforrások hatékony kezelése, a fosszilis energiahordozók támogatásának megszüntetése, továbbá a vegyi-, ipari-és egyéb hulladékok megfelelő kezelése kiemelt területként kezelendő. Az elért eredmények tekintetében elmondható, hogy a tömegközlekedés modernizálása növelte a lakosok elégedettségét és csökkentette a szennyező anyagok kibocsátását. A hulladékgazdálkodás szempontjából szintén előrehaladás mutatkozott, emelkedett az újrahasznosított hulladék aránya, azonban a városon belüli zöld területek bővítésében nem történt szignifikáns előrelépés.

[1] EC (2022): *Smart Villages and digitalisation for resilient rural areas*. https://ec.europa.eu/commission/press-corner/detail/en/SPEECH_22_6443

Okos koncepciók- okosított települések

A fenntartható okosváros-fejlesztések során a közreműködő települések különféle utakat választanak. A sikeres és sikertelen kezdeményezések közötti különbség hosszú távon mutatkozik meg. Az egyén és a közösség szerepe felelőssége egyaránt felértékelődik. A helyi közösségekben az együttműködők motivációjának fenntartása, érdekeltté tétele elsődlegessé válik. Elsősorban a nagyvárosok, megyeszékhelyek aktívak a fenntartható okos kezdeményezések megvalósításában. Az „okosíthatóság” azonban nem a városok kiváltsága; a fenntartható életvitel a rurális élettérben is megvalósítható a technológiai fejlesztések alkalmazásával. A szakemberek a legújabb technológiák terjesztésével szeretnék vonzóbbá tenni a fenntartható vidéki életet ennek segítségével javítani a vidéki települések kínálta szolgáltatások minőségi mutatóit a felhasználók igényeit szem előtt tartva. Az Európai Unió által indított okosfaluk fejlesztési törekvések 2018-tól váltak ismerté a tagállamok számára a Bledi Nyilatkozatban (Smarter Future of the Rural Areas in EU) megfogalmazottak alapján. Az okos közösségek 2.0 projekt fő célja a vidéki települések okossá válásának támogatása tényleges határon-átnyúló szolgáltatások fejlesztésén keresztül, bemutattva, hogy a falvak milyen eszközökkel és tevékenységekkel válhatnak 'okos'-élettérre (2. ábra) [1]. Az okos kezdeményezések erős potenciállal rendelkeznek a hatékony

[2] Varga Anita (2022): Az okos város szerepe a fenntarthatóság biztosításában. In: Balázs László–Rajcsányi-Molnár Mónika–András István (Szerk.): *Megújuló közgazdaságtan*. Dunaújváros: DUE Press. Pp. 61–72.

települési térségi együttműködések megvalósítására. A helyi lakosság bevonása és érdekeltté tétele, az alulról jövő kezdeményezések befogadása az alapja a stratégia megalkotásának és a hatékony működésnek. A települési közigazgatási határ elválasztó szerepe, adatok etikus és átlátható felhasználása, a gazdasági szférával való konkrét együttműködési területek beazonosítása, valamint az eredmények, tapasztalatok társadalmasítása, kiértékelése rendszerszinten nem szabályozott. A vidéki kistelepülések bevonása a folyamatba megvalósítható abban az esetben amennyiben lakosságszemléletű fejlesztések megvalósítása a legfontosabb cél a fizikai infrastruktúra fejlesztése helyett. [2] A fenntartható fejlődés biztosítása nem elképzelhető az energia- és egyéb erőforrások takarékosabb felhasználása, a gazdaságilag önfenntartó rendszerek kialakítása nélkül. Az okos település kialakítása és fejlesztése legyen az urbánus vagy rurális, egyaránt elképzelhetetlen az lakónépesség bevonása nélkül. A fejlesztések közös célkitűzéseihez kapcsolódó mutatók összhangban vannak az EU klímapolitikájával.

Az Okos Falvak-koncepció helye szerepe az elmúlt öt évben felértékelődött az Európai Unió tagállamaiban. A tagállamok egyre inkább mérlegelés tárgyává tették annak a stratégiai célnak a megvalósítását, hogy miként lehetne a legjobban támogatni az intelligens falvak létrejöttét és támogatását a közös agrárpolitikán keresztül.

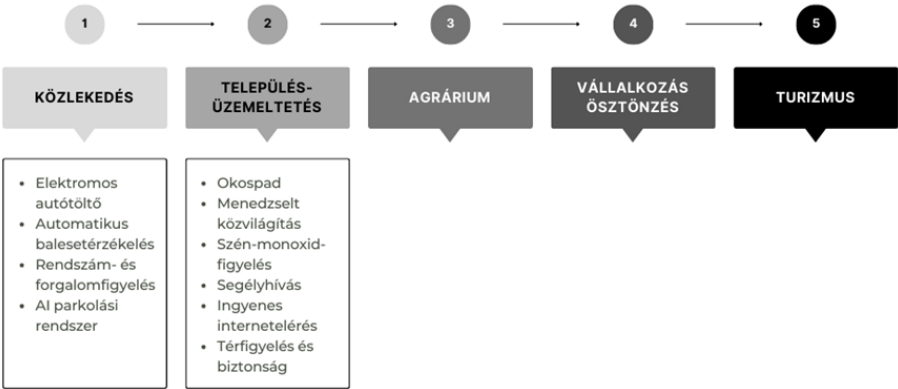
Az okos falu elgondolás, keretként szolgál a tudatos, módszeres, fejlesztési elképzelések számára a megfogalmazott települési stratégia mentén, hatására települések versenyképes létté válnak a korábban városi lakhatást előnyben részesítő lakónépesség számára. Az okos falvak működtetésének koncepciója jelenleg elfogadott és támogatott célkitűzés a közösségek által irányított kulcsfontosságú helyi területfejlesztési eszköz. Stratégiai kérdés, hogy milyen megoldás kínálkozik a digitális megoldások felhasználásával a település helyzetéhez illeszkedő, átgondolt településüzemeltetés és -fejlesztés biztosítására. Az Európai Unió a témához kapcsolódóan különböző környezetvédelmi, éghajlatpolitikai célokat tűzött ki. A kitűzött célok közös halmaza a karbonsemlegesség, a körforgásos gazdaság, a tisztább levegő és a tisztább közlekedés. Az egyén felelősségének kérdése a megvalósítás során felértékelődik, ennek értelmében az európai polgárok többségének részt kell vállalnia a lakóhelyeül szolgáló település fenntarthatósági céljainak elérésében (EEA 2020). A fejlesztések fő mozgatórugója, hogy az ICT-megoldások bevezetése a helyi közösség bevonásával. Ezt a célkitűzést fejezi ki az „Okos város és közösség” (Smart City and Community, SCC) nemzetközileg elterjedt elnevezése.

2. ábra. Az Okosfaluk-fejlesztés kulcsterületei

Forrás: Saját szerkesztés.

3. ábra. Az Okosfaluk-fejlesztés kiemelt területek

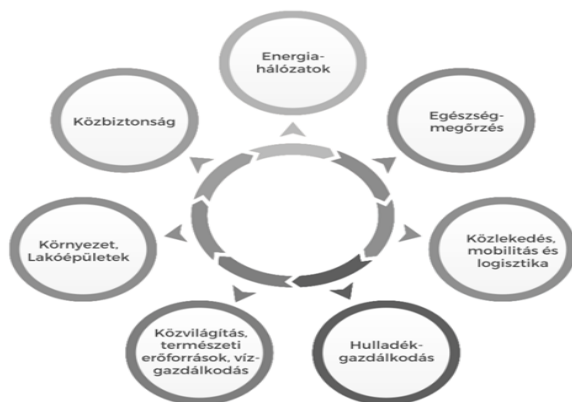

Forrás: [3] alapján saját szerkesztés.

[3] Szabó, Pál et al. (2021): Hungarian Smart Villages from Different View-points. In: Nataša, URBANČÍKOVÁ (Ed.): 4th SMART COMMUNITIES ACADEMY: Building Smart Communities for the Future. Kosice: Technical University of Kosice. Pp. 157–163.

Az okosfaluk-kezdemenyezések középpontjában jelenleg nincs egységes meghatározás az innovatív megvalósítás vonatkozásában. Az innovatív gondolkodásmód a területi viszonyrendszerben többféle értelmezésben van jelen. A sokrétűség alapja a megközelítés sokszínűségén alapul. Eredményességének vizsgálata helyi viszonylatban értelmezhető. A hatékony megvalósítás a tapasztalatcserét, a szakértői együttműködést helyezi a cselekvési tervek középpontjába. Megállapítható, hogy a gyakorlati tapasztalati tanulás szerepe kiemelkedő jelentőségűvé válik, miután a falvakban közérdekű témák jelennek meg. Az okos agrárium különleges terület, az okos kezdeményezések például az időjárás szenzorokra, termelési és fogyasztási adatokra, teljesítmény adatokra, a járművek adataira, a távvezérlés adataira terjednek ki az agrárgazdasági teljesítmény adatai mellett. A fiatalok bevonása innovatív megközelítést igényel a versenyképesség biztosítása a helyi településigazgatás sajátosságainak figyelembevételével válik lehetségessé. Ebben az értelmezési környezetben az okos ugyan digitális, azonban ténykérdés, hogy a technológia alkalmazásának alapja a helyi közösség használatra való alkalmasságának kérdése miután az okosfaluk koncepciójának középpontjában egyértelműen a helyi emberek állnak. A program alapja, hogy minden projekthez ellenőrző rendszer kerül kialakításra. Prioritást élveznek a digitális programok, cselekvési tervek, saját adatstratégiára vonatkozó elképzelések. Kiemelt szerepe van a természeti környezet fenntartható fejlesztésére vonatkozó akciótervek mellett a települési szolgáltatások minőségére és hatékonyságára vonatkozó elképzeléseknek (4. ábra), ösztönzése ez esetben is igényli az okos eszközök és technológiai megvalósítás alkalmazását. A megvalósítás keretrendszerének stratégiai elemei az átfogó fejlesztési tervek az egységes keretstratégia mellett a digitális infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó akciótervek.

4. ábra. Az okosfaluk fejlesztés rendszerei

Forrás: [4] alapján saját szerkesztés.

A környezetbarát, energiatakarékos közlekedési módok az épületek energiahatékonyságának javítása, az új létesítmények energiatakarékos tervezése a helyi gazdaság gyarapodásának egyik sarokpontja. 2021-ben került sor a kistelepülések vonzerejének és élhetőségének javítását digitális, illetve okosmegoldásokkal segítő Digitális Falu Program (DFP) megalkotására. Az Európai Parlament és az Európai Bizottság „okosfalvak” (smart villages) kezdeményezése azt a célt tűzte ki, hogy az európai falvak újjáélesztése a vidéki lakosság életkörülményeinek lényeges javításán keresztül, elsősorban a fiatalokra fókuszálva versenyképessé tegye a „falusi” életteret.

[4] Baji Péter (2017): Okos városok és alrendszereik – Kihívások a jövő városkutatói számára? *Tér és Társadalom*, 33., (1.), Pp. 89–103.

Közös metszet közös cél – okos települési környezet

Neirotti (2014) terminológiája alapján a műszaki alrendszer felépítése (4. ábra) mind az okos város mind az okos falu működtetésének alapjává válik. Láthatóvá válnak a stratégiai célterületek az energiagazdálkodáshoz kapcsolódóan. Alapvető kérdés az információs-technológiák működése az ivóvíz, szennyvíz kezelése kapcsán. A közlekedés és áruszállítás optimalizálása okos eszközökkel minden okos település esetében megoldandó kérdésként szerepel. A természeti erőforrások felhasználása a közvilágítás vonatkozásában a megújuló energiaforrások használatát jelenti. A hulladékmenedzsment a szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás vonatkozásában értelmezhető. A fenntarthatóság jelen esetben a fizikai környezet megőrzésének és kezelésének elősegítését jelenti.

5. ábra. Az okostelepülés társadalmi alrendszerei

Forrás: [4] alapján saját szerkesztés.

A fejlesztések kapcsolódnak mind a műszaki mind a társadalmi alrendszerekhez (4–5. ábra) jelenleg leginkább az internetelérhetőség, a minőségi oktatás, a fejlett egészségügyi szolgáltatások, a jó közlekedés és az érdemi munkahelyek biztosítása a legfőbb cél. Az okos települések alrendszerei és fejlesztési céljai mind a műszaki mind a társadalmi alrendszerek nézőpontjából szemlélve hatékonyan segítik elő a fenntarthatóság biztosítását elsősorban a dinamikus és multimodális jellegű információszolgáltatás, a fenntartható építési technológiák alkalmazását előíró rendelkezésekkel. Az IKT-fejlesztések bevezetése és alkalmazása a távorvoslásban és az egészségügyi kockázatcsökkentésben (EESZT) az okos településfejlesztés és versenyképesség kiemelt területe. A közintézmények „okos” fejlesztése (e-közigazgatás) mellett az állampolgárok fizikai és vagyonbiztonságának hatékony megőrzése (bankok alkalmazásai, okos biztonságtechnikai megoldások, FaceID, digitális aláírás) szintén felértékelődnek a jelenlegi és jövőbeli lakónépesség számára. Az innováció a vállalkozói kedv támogatása integrálása a nemzeti és globális piacra, az ügyviteli folyamatok átláthatóvá válása teszi lehetővé a társadalmi alrendszerek vevőközpontú működését. Azon funkciók, fontosabb rendszerelemek, amelyek az okos településeket és a fenntartható fejlődés biztosítását meghatározóan jellemzik a valós idejű adatgyűjtés, adatok elemzése, közművek vezérlése, okos alkalmazások használata, a közösségi részvétel eszközeinek használata valamint a nagy sebességű internethálózat használatának körébe tartoznak.

6. ábra. A fenntarthatóság az okosváros és az okosfalu-fejlesztések hatékonyságnövelő közös metszetei

	 Előfeltételek	 Menedzsment	 Smart rendszerek	 Eredmények
Városi szolgáltatások	Önkormányzati kiadások	Koordinált szolgáltatás nyújtás	Elektronikus önkormányzati megoldások és az infokommunikációs technológiák (ICT) használata	»»» Szolgáltatások nyújtásának hatékonysága és hatásszága
Embernek	Oktatásba, egészségügybe, közbiztonságba és szociális ellátásba történő beruházások*	Az oktatás / képzés, valamint az egészségügy stratégiai tervezése és menedzsmentje	ICT használata az oktatásban és az egészségügyben	»»» Oktatási, egészségügyi, ingatlan fejlesztési, közbiztonsági és szociális eredmények
Vállalkozások	Finanszírozáshoz való hozzáférés, adminisztratív terhek, kereskedelmi korlátok*	Gazdasági fejlesztési stratégia	Az ICT használata a vállalkozások által, E-business elterjedtsége	»»» Munkahely teremtés, innováció, helyi gazdaság fejlődése
Kommunikáció	A kommunikációs infrastruktúrába történő beruházások*	A kommunikációs rendszerek integrált stratégiai fejlesztése A kommunikációs rendszerek stratégia szabályozása	Szélessávú internet, vezeték nélküli internet (Wi-fi)	»»» A kommunikációs rendszer minősége és elérhetősége
Közlekedés	A közlekedési infrastruktúrába és a közösségi közlekedésbe történő beruházás. Az alap infrastruktúra minősége. *	Teljesítményének monitorozása/ értékelése	ICT technológia használata forgalom menedzseléshez	»»» A forgalom optimalizálása
Vízgazdálkodás	A vízügyi és az árvízvédelmi infrastruktúrába történő beruházás*	A vízgazdálkodás integrált és stratégiai tervezése, valamint teljesítményének monitorozása/ értékelése	Smart technológiák használata a vízgazdálkodásban	»»» Víz felhasználás, vízvesztesség
Energia gazdálkodás	Az energetikai (elektromosság, gáz) infrastruktúrába történő beruházás*	Az energetikai rendszer integrált és stratégiai tervezése, valamint teljesítményének monitorozása/ értékelése	Intelligens mérők és hálózatok kiépítése és használata	»»» Energia felhasználás és veszteség; energia ellátás megbízhatósága, megújuló energiaforrások; CO2 kibocsátás

Forrás: [5] alapján saját szerkesztés.

[5] Lados Mihály (2015): *Smart City – a jövő lehetősége?* PAB munkabizottsági ülés. Pécs.

[6] Szalai Ádám–Fábula Szabolcs (2021): Az okos vidékfejlesztés lehetőségei és korlátai Magyarországon. *Modern Geográfia*, 16., (1.), Pp. 59–79.

A digitalizált közigazgatási rendszerek, az e-szavazás, népszámlálás a döntéshozatalhoz kapcsolódó folyamatok átláthatóságának IKT-rendszerekkel történő biztosítása elengedhetetlen az állampolgárok bevonásának nézőpontjából. Az okos elgondolás hatékonyságának, versenyképességének alapja a közös metszetek működése (6. ábra), egy olyan közös alap, amelyen a különféle alrendszerekhez kapcsolódó megoldási lehetőségek egymást erősítő rendszerré állnak össze. A település működtetéséhez kapcsolódó releváns információkat gyűjtik, elemzik és tudásbázist hoznak létre. A számos sikeres EU által támogatott kezdeményezés ellenére nincsenek kidolgozott szabványos mutatók, amelyek segítségével meghatározható lehetne az „okosfalú” egységes koncepciója. A projektek továbbvitele, fenntarthatóságának biztosítása elengedhetetlen, a folyamatos jelenlét, lépcsőzetes építkezés, érdeklődés, attitűd fenntartása nélkül.

7. ábra. Az okosfalú-koncepció adaptációját akadályozó területek

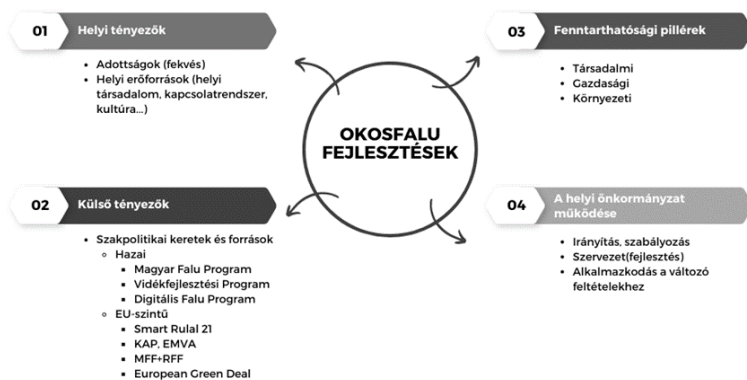
Forrás: [6] alapján saját szerkesztés.

A területi különbségeket elsősorban a természeti környezet befolyásolja. A gazdasági és az emberi erőforrások elérhetőségének hiányosságai a szakismeret esetleges hiánya tovább nehezíti az elképzelés eredményes megvalósítását. A fejlesztendő rurális területek jellemzője az infrastrukturális ellátottsághoz kapcsolódó nehézségek mellett a szolgáltatások és közszolgáltatások színvonalának heterogenitása valamint a munkanélküliség arányának eltérő mértéke.

A 7. ábrán látható tényezők különbözősége, esetleges hiánya együttesen jelenti az alkalmazhatóság legfőbb akadályát. A megoldást a összetett szemléletű stratégiaalkotás jelenti ennek kapcsán a gazdaság szegmensében kiemelt szerephez jutnak a vállalkozói képességek, a termék és folyamat innovatív megközelítésének lehetőségei, a termelékenység és a versenyképesség. A kormányzati intézkedések és érdekegyeztetések témaköréhez kapcsolódóan szükségessé válik az e- kormányzat működtetéséhez szükséges adatok használhatósága mellett az átláthatóság, elszámoltathatóság, bizonyítékokon alapuló döntéshozatal megvalósítására vonatkozó cselekvési tervek kidolgozása és megvalósítása biztosítva a vevői igényeket kielégítő magasabb minőségi kategóriába tartozó szolgáltatás igénybevételének lehetőségét. A stratégiai tervezéshez a helyi közösségek támogatásra van szükség azonban a részvétel fenntartása számos nehézséget hordoz magában leginkább az innovatív elképzelések befogadhatóságának tekintetében. Az innovációhoz való viszony az adaptálási hajlandóság az egyik legfontosabb szempont, amely megkülönbözteti a smart falvak koncepciót az egyéb vidékfejlesztési elképzelésektől, miután a falvak közösségének, mint települési egységeknek, speciális szakértelemmel kell rendelkezniük az innovatív megoldások átadásához megvalósításához. Az intelligens falvak világos és célzott politikai támogatási keretének biztosítása kulcsfontosságú, emellett ösztönözni kell az alternatív finanszírozási formák bevonását a hosszútávú hatékony működtetés biztosítása érdekében.

[6] Szalai Ádám–Fabula Szabolcs (2021): Az okos vidékfejlesztés lehetőségei és korlátai Magyarországon. *Modern Geográfia*, 16., (1.), Pp. 59–79.

8. ábra. Az okosfalu–fejlődés meghatározó tényezői Magyarországon

Forrás: [6] alapján saját szerkesztés.

A rendszerszintű fejlesztés alapja az EU mutató-keretrendszerének való megfelelés középpontjában a közös fejlesztés és kísérleti alkalmazás eredményes működtetésének lehetőségével. A fenntarthatóság és az okostelepülés-fejlesztések hatékonyságnövelő közös metszetei az intézkedési tervek vonatkozásában (támogatott stratégiai vízió, hosszútávú szakpolitika, szabályozási háttér); az innovatív finanszírozási modellek alkalmazásában találkoznak. Az okos energiatérkép (dinamikus energiatérképek megalkotása szektorális együttműködések láthatósága, mérése) megalkotása szintén hozzájárul a kitűzött célok megvalósításához. Az okos és fenntartható település legyen az város vagy falu nem képzelhető el közösségi hálózati szabályozás nélkül, amely egyrésztől érdekeltségi platform (fizikai és digitális felület egyaránt az érdekelt felek számára) másrésztől a láthatóság (vizualizációs technikák bevezetése és alkalmazása a lakosság bevonása céljából) színtere.

Összefoglalás

Az okosítási törekvések megvalósíthatósági lehetőségeinek vizsgálata az intelligens fogalmának meghatározása folyamatosan fejlődik. Az informatikai megoldásokon alapuló megközelítések „okosság” a valós idejű adatok, a 3D-s vizualizáció, a mesterséges intelligencia automatizálásra és optimalizálásra történő alkalmazása, valamint más, a egyének életének javítására igénybe vett technológiák alkalmazása megkerülhetlenné válik. Ezek a technológiák új utakat nyitnak az olyan kihívások kezelésére, mint az elavuló infrastruktúra, a kormányzati szolgáltatásokkal szembeni növekvő igények, a környezetet fenyegető veszélyek és a társadalmi igazságosság iránti igény. Az intelligens közösségeknek egyensúlyt kell teremteniük az épített és a természeti környezet igényei között. A siker alapja a stratégia, amely szorosan kapcsolódik a fenntarthatóság a folyamatos fejlesztés, az ellenállóképesség és a versenyképes élettér fogalmaihoz. Az élhetőséget, az egészséget, a biztonságot és a jólétet biztosító környezet alapja a szervezettség és az adatvezérelt szemlélet. Felértékelődik az erőforrások hatékony elosztásának kérdése a működési hatékonyság biztosítása. A megvalósítás közös metszetei folyamatszemléletű, rendszerszemléletű megoldásokat tartalmaznak az okosított települések vonatkozásában. Az adatalapú gondolkodás és döntéshozás a közösség működésének alappillérvé válik. A falvak számára elengedhetetlen, hogy a támogatás az adott település igényeihez igazodjon a siker érdekében a fiatal érintettek bevonása kiemelt célkitűzés. Az érintett települések intelligens és/vagy környezetvédelmi stratégiával rendelkeznek. Megújuló energiaforrásokat alkalmazó közintézményeket jelentős számban működtetnek. Stratégiai kérdésként kezelik a mobilitás, multimodalitás, zöld energia kérdéskörét. A végeredmény magasabb minőségű folyamatok és szolgáltatási színvonal biztosítása az érintett települések vonatkozásában.